

GRONINGER

Vrijdag

COURANT.

den 11 September.

DE STAATSRAAD, GOUVERNEUR van de Provincie Groningen, notificeert bij deze aan al de daarbij belanghebbenden, dat door den heer Opperjagermeester van Z. Maj., Opperhoutvester voor de Noordelijke Provinciën, met overleg van heeren Gedeputeerde Staten, voor deze Provincie is bepaald: dat de Groote Jagt op den 15 September aanstaande zal worden geopend; met dien verstande echter, dat niet zal mogen gejaagd worden op gronden, waarop de oogst nog niet mogt zijn afgeloopen.

En zal deze worden gedrukt en aangeslagen ter plaatse, alwaar men gewoon is zulks te doen, en geinsereerd in de *Provinciale Groninger Courant*.

Aldus gedaan in het Provinciehuis te Groningen, op Maandag den 7 September 1829.

De Staatsraad, Gouverneur voornd.:

Bij Deszelfs afwezigheid,

Het lid der Gedeputeerde Staten:

DE SAVORNIN LOHMAN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen verwijtgen de belanghebbenden, welke met of zonder KRAAM tot NEGOTIE op de aanstaande *Herfst-Kermis* begeeren voor te staan, dat zij zich hebben te vervoegen op het Raadhuis, ter Registratie, op *Dingsdag*, den 15 September 1829, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uren; terwijl bij de Registratie het verschuldigde Stede- en Waakgeld terstond moet worden betaald.

De **STEDELIJKE SCHOOLCOMMISSIE** der Stad Groningen brengt bij deze ter kennis van degenen, die daarbij belang hebben, dat er alhier ter Stede drie *Schoolhouders-plaatsen* voor *Kleine Kinderen* openstaan, en roept mitsdien degenen, die daartoe genegen zijn, en de vereischte bekwaamheid bezitten, bij deze op, om zich ten gemelden einde ter Stads Secretarij aan te geven, vóór den 26 September aanstaande.

Groningen

den 31 Augustus 1829.

In derzelver Naam:
R. L O H M A N, Secretaris.

T U R K I J E.

KONSTANTINOPEL den 10 Augustus.

(Door buitengewone gelegenheid) Het verdrag van den 6 Julij 1827, te Londen tusschen Rusland, Engeland en Frankrijk ten opzichte van Griekenland gesloten, is den 7 dezer *definitief* door de Porte aangenomen, en wel ten gevolge van eene zeer nadrukkelijke nota van den Engelschen ambassadeur, waarin deze onder anderen zegt: „Dat de Porte, na aanneming van dit verdrag, waartoe Engeland zich verbonden heeft, onder bescherming van deze Mogendheid was geplaatst en ook op haar hulp konde rekenen.“ Daar men zulks nooit van de Porte had kunnen verwachten, heeft dit bericht alhier eenen grooten indruk verwekt, en men is algemeen verlangend, welken invloed zulks op den marsch der Russen zal hebben. Heden is een Engelsch vaartuig door den Bosphorus naar Bourgas gezeild, alwaar de Russen zich bevinden. (Het spreekt van zelf, dat de Sultan niet gemakkelijk tot zoodanig besluit is kunnen overgehaald worden, alles moest te zamenloopen, om den trotschaard daartoe te bewegen, namelijk: de nadering der Russen; de onwil der Turksche bewoners en der Mahomedanen zelve, om voor hem te strijden; de overgave van de belangrijke stad *Erzerum* en vele andere Aziatische plaatsen; de vordering der Grieken; de onrust van de aanhangers der Janitsaren, de vrees dus voor een' opstand, en eindelijk de ongunst van Engeland, die aan het verdrag van den 6 Julij gebonden was. Even zoo had voorheen alles te zamengeloopen, om Nederlands vrijheid door een' trotschen *Philip* van Spanje, Zwitserlands onafhankelijkheid door Oostenrijk, en Noord-Amerika's verlossing door Engeland te doen erkennen.) — In de plaats gehad hebbende conferentien hebben de Engelsche en Fransche gezanten op eene zeer nadrukkelijke wijze de aanneming begeerd, en anders geweigerd, om als bemiddelaars in de Russische zaak op te treden.

De Reis-Effendi begaf zich in de laatste dagen tot viermalen bij den Sultan, en na verscheidene groote raadsvergaderingen, verscheen eindelijk op eens de voor de Grieken verheugende tijding, dat de Sultan zich genegen verklaard had, het verdrag van den 6 Julij aan te nemen, en dat er een *Hatti-Scherif* zal verschijnen, dat eene *vrijverklaring* voor de *Grieksche Natie* zal wezen. De Engelsche ambassadeur zond daarop verscheidene hoeriers af.

De Groote Heer is nu te Therapia, dan te Ramis Tschiftlik; zichtbaar is hij verlegen, doch hij verzuimt niets ter verdediging der hoofdstad. De regering verdubbelt de maatregelen van voorzigtigheid, om bij het toenemend gevaar de orde te handhaven; zulks is te noodzakelijker, daar vele grooten des rijks aangeraden hebben, dadelijk dan vrede met Rusland te sluiten. Van de voor eenigen tijd ingeschrevene 80,000 man is, de helft opgekomen.

Uit Azië zijn tatarren aangekomen met berigten, dat de Russen halfweg tusschen *Erzerum* en *Trapezunt* zijn gekomen, en de in die streken gelegen kopermijnen hebben bemagtigd. (Zie hieromtrent de berigten uit Petersburg.) *Trapezunt* werd zeer bedreigd. De Russische vloot, uit 14 zeilen bestaande, had die stad gebombardeerd, en omrent 12,000 kogels er in geworpen, welke veel schade hadden veroorzaakt.

SMIRNA den 2 Augustus.

De Dey van Tunis heeft den nieuwen Franschen gezant, den heer *Lesseps*, bij het ontvangen der gewone geschenken van wege het Fransche hof, gevraagd, waarmede hij hem konde dienen? waarop de heer *Lesseps* had verzocht, dat de Grieksche gevangenen, die zich in Tunis bevonden, zouden worden vrijgesteld. Den volgende dag heeft de Dey hier aan voldaan en deze ongelukkigen zullen naar hun vaderland terugkeeren.

R U S L A N D.

PETERSBURG den 22 Augustus.

De tuinen van het Taurische paleis, hetwelk door den prins van Perzië bewoond wordt, staan voor het publiek open, en worden door vele menschen bezocht. De prins houdt zich bezig met al de merkwaardigheden dezer hoofdstad te bezichtigen.

De berigten uit Aïlos van den 6 Aug. zeggen, dat de Turksche bewoners naar hunne haardsteden terugkeeren en rustig onder de Russische troepen leven. De Turksche bewoners zijn gewoon wapenen te dragen, welke zij thans vrijwillig afgeven. De Russen zijn te *Fakih* aangekomen, alwaar verscheidene dorpen zich hadden onderworpen.

Uit Azië zijn de berigten allergunstigst. De Armenische bevolking is zeer verlangende naar de komst der Russen, welke overal als vrienden worden behandeld. De Turken zijn de vijanden van deze bewoners, welke zij onderdrukken en mishandelen. In *Erzerum* zijn van vele plaatsen vlugtelingen aangekomen, om de hulp der Russen tegen den moedwil der Turken in te roepen, die alles plunderen en verbranden. De Kurden van den Pacha van *Musch* waren tegen hunnen bevelhebber opgestaan, welke laatste had moeten vlugten, en hadden de stad *Chniz* en omliggende dorpen geplunderd. De graaf *Paskewitsch* zond daarop den overste *Lehman* derwaarts, om de stad te bezetten en de inwoners te beschermen. De overste trok den 16 Julij derwaarts en nam bezit van die stad, alwaar men 6 kanonnen op de wallen vond. De graaf *Paskewitsch* heeft de sleutels van deze stad aan den Keizer gezonden, als ook 4 paardenstaarten, als teekens der waardigheid van den Seraskier van *Erzerum*, die gevangen is genomen. Voorts heeft de graaf nog herwaarts gezonden: 11 vaandels uit *Erzerum*, de *Sandschaks* van den Seraskier, en eindelijk den standaard van zijnen statmeester.

De *sandschaks* of landstroken van *Nariman* en *Olti* hadden ook afgevaardigden naar *Erzerum* gezonden, om zich te onderwerpen.

G R O T - B R I T T A N I E.

LONDEN den 2 September.

Onze dagbladen deelen den volgende staat mede, betreffende de tegenwoordige sterkte van het Britsche leger:

6 Veldmaarschalken, 40 generaals, 250 luitenant-generaals, 240 majoor-generaals, 240 kolonels, 738 luitenant-kolonels, 820 majoors, 1699 kapiteins, 2372 luitenants, 1230 kornetten en vaandrags. Totaal 7685 officieren.

Cavalerie: 10 regementen garde, waaronder 2 regementen *kurassiers* en 7 regementen *dragonders*, 3 regementen zware en 5 regementen *ligte dragonders*, 4 regementen *huzaren*, 4 regementen *lansiers*, rijdende artillerie en wagentrein.

Infanterie: 3 regementen *voetgarden*, 99 regementen van *linie* (waaronder 13 *Schotsche*, 6 *Iersche* en 1 van *Wales*), 1 *kustbrigade*, 2 *Westindische* regementen, 1 *Ceylonsch* regiment, 1 korps aan de *Kaap*, 1 idem in *Afrika*, 3 *bataljons Veteranen*, 1 regiment op *Malta*, artillerie, ingenieurs en de staf.

Hierbij moet nog het administratieve gedeelte, het geneeskundig beheer, enz. gevoegd worden, als wanneer de werkelijke magt op ongeveer 40,000 man kan gerekend worden.

F R A N K R I J K.

P A R I J S den 3 September.

Volgens den *Constitutionnel*, heeft ter beurs het gerucht geloopt, dat er morgen, of wel mogelijk iets later, in den *Moniteur* eene ordonnantie, geteekend *La Bourdonnaye*, verschijnen zou, tot afzetting van vijftientig prefecten. Al die genen, die met eenige koelheid of achterhoudendheid beantwoord hebben aan de beruchte circulaire, worden, zegt men, beschouwd als lieden, op welken geen staat te maken is. De minister heeft er slechts eene eenige categorie van gemaakt, en hen allen geteekend, daar hij lieden verlangt, gereed om toe te slaan. Wat hiervan zeker is, dat is, dat deze tijding de fondsen 90 centimes heeft doen dalen.

— Het nieuw ministerie geeft bewijzen van kleingeestigheid, alzo de heer *de Polignac* verboden heeft het ten tooneele voeren van de *Tartufe*, en de heer *de la Bourdonnaye* van het stuk *Paul en Virginie*; beide ministers schijnen zich deze stukken aan te trekken.

— De Oostenrijkers willen volstrekt den Keizer van Marokko door landingen bevreesd maken, doch al hunne pogingen mislukken. Zij hebben verscheidene dorpen beschoten, doch onze dagblader zeggen, dat dit buskruit op de huismusschen vermorst is. Thans zijn zij een' stap verder gegaan, en hebben eene landing bij *Salée*, eene Marokkaansche stad, beproefd, doch zijn met een verlies van 160 man terug geslagen.

Van den *den*. Het volgende voorbeeld van wraakoefening wordt uit *Besançon* medegedeeld:

De heer *Richard*, grondeigenaar te *Belfort*, bezat een landgoed te *Vercel*, 6 uren van *Besançon* gelegen. Tusschen hem en een' landbouwer, *Robert* genaamd, ontstonden in 1827 verschillen, waarover de regter uitspraak deed ten nadeele van *Robert*, die schade en kosten moest betalen. De heer *Richard*, het kwaad aardig karakter van zijn' buurman *Robert* kennende, onthield zich in den beginne, te *Vercel* te komen; doch dringende zaken maakten zijne tegenwoordigheid noodzakelijk, en vóór 18 maanden zag men hem in die gemeente. Zijne zaken aldaar afgedaan hebbende, keerde hij naar *Belfort* terug. Hij zat rustig in een rijtuig zonder kwaad te vermoeden, toen hij onverwachts tusschen *Passavant* en *Pont-les-Moulins* door 5 gewapende mannen werd overvallen. Meenende, dat het roovers waren, bood hij zijne geldbeurs aan; doch hoe zeer was zijne verwondering, toen dit geweigerd werd, maar door een' der bende, wiens aangezicht zwart was gemaakt, bevolen werd, om hem te volgen. Zijn bediende werd aan een' boom gebonden, en hij met geweld medegeslept. Des nachts werd hij naar *Vercel* gevoerd en in een' diepen kelder opgesloten. Aldaar, werd hem gezegd, dat hij zijn leven moest eindigen, en dat, zoo hij gerucht maakte, dat hem evenwel niets zoude helpen, men hem zoude worgen. De heer *Richard*, van de wreedheid zijner beulen overtuigd, wachtte geduldig zijn lot af. Hij ontving dagelijks niet anders, dan een weinig brood en water; zijn lijden nam langzamerhand toe, en zijn leven zoude wellicht niet lang geduurd hebben. Een toeval redde hem: de politie hield *Robert* sedert eenigen tijd verdacht van smokkelarij, en deed het huis zoo nauwkeurig onderzoeken, dat zij met geweld in den ondersaarschen kelder kwam; waarin de ongelukkige *Richard* sedert 18 maanden kwijnde. Hij werd dadelijk in vrijheid gesteld en *Robert*, zijne vrouw, twee zoons en dochter gearresteerd en door de gendarmerie naar *Besançon* gevoerd.

N E D E R L A N D E N.

B R U S S E L den 4 September.

Zoo als men verneemt, zal de eerste Wet, welke in de aanstaande Zitting der Staten-Generaal aan de beide Kamers zal worden voorgedragen, zijn die op het openbare *Onderwijs*. Vervolgens zal de Wet op de Patenten worden ter Tafel gebragt. Daarna zullen de Begrotings-Wetten behandeld worden. Niettegenstaande de aanmerkelijke bezuinigingen, daarop gebragt, heeft de regering, wil men, middel gevonden, de vermeerdering van uitgaven te bestrijden, welke door de invoering der regterlijke organisatie zal worden te weeg gebragt.

Deze organisatie wordt met den eersten Januarij 1830 te gemoet gezien, zoodat de Begrotings-Wetten vóór dat tijdstip zullen behandeld worden. De Wetboeken van *Strafrecht* en van *Strafvordering* (welk laatste thans ter pers is) zullen echter in het later gedeelte der Zitting worden in overweging genomen.

— De drie nieuw benoemde Bisschoppen van *Gend*, *Doornik* en *Luik* zijn gisteren avond alhier aangekomen en bij den pastoor van de *Kapelle-Kerk* afgestapt.

Men verneemt, dat de regering alle maatregelen heeft genomen, om de installatie dezer bisschoppen onverwijd te doen plaats hebben.

— Z. Exc. de Baron *Fagel*, Nederlandsch gezant bij het hof van Frankrijk, die zich gedurende eenigen tijd alhier had opgehouden, is gisteren naar zijne ambassade wedergekeerd.

— Een verschrikkelijk voorval heeft twee aanzienlijke families in de diepste droefheid gedompeld. De gravin *de Brias*, geboren baronnes *de Draeck*, van *Gend*, oud 22 jaren, was met haren echtgenoot de wateren te *Spa* gaan gebruiken, alwaar zij in de vorige week, voor een vuur gezeten zijnde, het ongeluk had, dat hare kleederen vlam vatten, en zij, ondanks de spoedige hulp, binnen den tijd van vier uren, na de vreeslijkste pijnen te hebben doorgestaan, den laatsten adem uitblies.

L U I K den 6 September.

Ensival, een dorp in deze provincie gelegen, heeft dezer dagen een voorbeeld opgeleverd van onmenselijkheid eener stiefmoeder, die een' jongen van 13 jaren sedert 4 maanden in een gat of kelder opgesloten hield, zoo het schijnt met oogmerk, om hem door slechte spijszen en ellende te doen omkomen. Den 30 Augustus werd de Burgemeester hiervan onderrigt en deze heeft het kind, dat zich in eenen beklagenswaardigen toestand bevond, uit den kelder gehaald; het zal op kosten der gemeente verzorgd en onderhouden worden.

's G R A V E N H A G E den 6 September.

Naar men verneemt, is er te *Suriname* eene maatschappij opgericht ter bevordering van godsdienstige en zedelijke verbetering der slaven en kleurlingen in die kolonie. Deze maatschappij, onder goedkeuring van Zijne Excellentie den kommissaris-generaal van die kolonie, den generaal-majoor van den *Bosch*, daargesteld, is later door Zijne Majesteit bekrachtigd; hebbende Zijne Majesteit bewilligd, dat het hoofdbestuur daarvan in twee afdeelingen gesplitst zou worden, de eene in deze residentie en de andere te *Paramaribo* gevestigd.

De heeren *J. D. Janssen*, secretaris en adviseur bij het departement der hervormde eerdienst, ds. *J. J. Dermout*, hof-prediker en predikant te 's Gravenhage, ds. *J. Sluiter*, secretaris van het provinciaal kerkbestuur en predikant te 's Gravenhage, en ds. *Uden Masman*, voormalig predikant te *Paramaribo*, thans in het Vaderland terug gekeerd, zijn, onder anderen, leden van de eerste afdeeling, die in deze stad opgericht is. De twee hoofd-afdeelingen zullen, zoo op de plaatsen, alwaar zij gevestigd zijn, als daar buiten, door de noodige middelen, het oprigten van departementen of het vestigen van correspondentien in andere steden en plaatsen, deze menschlievende inrigting vermogen uit te breiden. Het lidmaatschap van deze maatschappij kan tegen eene jaarlijksche bijdrage van f 2 — 50 worden verkregen.

— De Diligence der onderneming van *Quinterne*, rijdende van *Haarlem* over *Leiden* naar 's Gravenhage, heeft II. Woensdag middag zeer groot gevaar geloopt, bij het oprijden van eene brug te *Leiden*, in den *Rijn* te storten, daar de paarden, onvermogen den met passagiers en goederen zwaar geladen wagen tegen

UITSEMA, in de Oude Boteringe-straat. (Met autorisatie.)